

Esipuhe

Kehittämistutkimus on opetuksen tutkimuksessa suhteellisen nuori ja vähän tunnettu tutkimusmenetelmä. Sitä alettiin kehittää jo 90-luvun alkupuolella, mutta ensimmäisen vuosikymmenen aikana menetelmää ei vielä tunnettu eikä alan tutkimusartikkeleita julkaistu kovinkaan monia. 2000-luvulle siirryttäessä tietoisuus kehittämistutkimuksesta alkoi levitä ja menetelmäosaaminen kasvaa. Vähitellen menetelmä saavutti suosiota alan tutkijoiden keskuudessa. Tämä on johtanut kehittämistutkimusta käsittelevien menetelmäartikkelien ja menetelmää hyödyntävien tutkimusjulkaisujen lukumäärien merkittävään kasvuun.

Tämän kirjan tavoitteena on esitellä kehittämistutkimuksen teoreettinen tausta ja tukea teoriaa käytännön esimerkeillä. Kirja koostuu kymmenestä artikkelista, joista ensimmäisessä käsitellään menetelmän teoriataustaa. Lopuissa yhdeksässä esitellään Suomessa toteutettuja kehittämistutkimusprojekteja sekä pohditaan, millaisia mahdollisuuksia menetelmä tuo opetuksellisten innovaatioiden tutkimuspohjaiselle kehittämiselle.

Opetukselliset innovaatiot ovat kirjan keskeinen teema. Kehittämistutkimuksissa on tavoitteena kehittää opetusta ja tutkia sen avulla oppimista aidoissa oppimistilanteissa. Tutkimukseen pohjautuvalla toiminnalla pyritään kehittämään todelliseen tarpeeseen kohdistettuja pienessä mittakaavassa toimivia ratkaisuja, jotka saadaan ajan mittaan yleistettyä osaksi suuremman käyttäjäkunnan toimintaa. Innovaatiotyöskentelyssä on paljon samoja piirteitä. Innovaatio on sosiaalinen ilmiö, jossa yksilö, ryhmä tai organisaatio omaksuu sille uutta toimintatapaa. Innovointi taas

on tätä käyttöönottoprosessia tukevaa kehittämistyötä, joka voidaan toteuttaa kehittämistutkimuksen metodein.

Julkaisu-aika on sopiva kehittämistutkimusta käsittelevälle suomenkieliselle teokselle, sillä menetelmä on yleistynyt opetusalan tutkimusmenetelmänä nopeasti myös Suomessa. On tärkeää panostaa kotimaiseen kehittämistutkimuskulttuuriin, jotta alan tutkimuksen laatua saadaan kokonaisvaltaisesti parannettua. Tavoitteena on myös tutkijoidemme entistä vahvempi kansainvälinen menestys.

Kehittämistutkimus on hyvin monipuolinen ja joustava tutkimusmenetelmä. Opetuksen ja oppimisen lisäksi kehittämistutkimuksen avulla voidaan kehittää esimerkiksi palveluita, tuotteita, markkinointia tai vaikka tietokoneohjelmistoja. Menetelmän vahvuus on, että tutkimuksesta syntyy sekä käytännön tarpeeseen kehitetty konkreettinen kehittämistuotos, kuten kurssi, verkkosivusto, ohjelmisto tai palvelu, että myös teoriaa kehitetyn tuotoksen ja kehittämisprosessin olemuksesta.

Kehittämistutkimus soveltuu kaikille, jotka ovat tekemisissä koulutuksen tai opetuksen kehittämisen kanssa. Kehittämistutkimusta voidaan hyödyntää minkä tahansa kehittämis- tai innovaatioprojektin tutkimusmenetelmänä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Projektit voivat olla lyhyitä ja suoraviivaisia tai pitkiä, monimutkaisia ja monitieteellisiä. Ei myöskään ole väliä, onko kehittämisen mittakaava yrityksen sisäinen tai ulkoinen, kunnallinen, kansallinen tai kansainvälinen. Merkitystä on ainoastaan sillä, että kehittävä organisaatio pyrkii oppimaan kehittämisestä entistä enemmän ja pystyy suorittamaan aikaisempaa onnistuneempia kehittämisprojekteja.

Kirja on toteutettu tiedeyhteisön ja yritysmaailman välisenä yhteistyöprojektina. Kiitokset kaikille kirjoittajille ja tukijatahoille.

Helsingissä 25.2.2013

Johannes Pernaa